"HAZÁDNAK RENDÜLETLENÜL LEGY HIVE, ÓH MAGYAR!"

MAGYARORSZÁGI HIREK

"CSONKAMAGYARORSZÁG NEM ORSZÁG, EGÉSZ MAGYARORSZÁG MENNYORSZÁG!"

A KANADAI MAGYAR UJSÁG
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK CIME: HEGEDÜS SÁNDOR UCCA 18. IV. 2.

VÉGE A FÉNYÜZÉSNEK — ADÓZZANAK A GAZDAGOK!

A pesti ucca képe egészen megváltozott. A magánautók ma már nem száguldoznak olyan nagy számban, mint eddig, a magyar főváros területén legfeljebb bérautókat lehet látni. A hivatalos statisztika szerint 30.400 autó közül 16.900 állt le, az autók száma tehát 13.500 ra csökkent. Október végén már csak 6500 autó futott Magyarországon, azóta még inkább csökent az autóforgalom. Bár mindez megtakaritást jelent, a szomoru oldala a dolognak, hogy rengeteg sofőr vesztette el az állását.

Nemcsak a minisztériumok láttak hozzá a takarékossághoz hanem valamennyi város és törvényhatóság mind megvizsgálta anyagi helyzetét és mindenütt elsőnek az autó esett áldozatul.

Mindent betetőzött a jövedelmiadók pótlékolásával előállott helyzet. Kétségtelenül nagy a nyomor és ennek ellensulyozására mindent meg kell tenni. A jövedelmiadót ebben az évben mindenki ujra befizeti és ebből az inségeseknek fognak juttatni a tél folyamán kenyeret, ebből akarják a nagy nyomort enyhiteni. Az inségrendelet módot nyujt a hatóságoknak arra, hogy necsak a bevallott jövedelmeket vegyék alapul, hanem abban az esetben, ha valakinek az életmódja tulságosan fényüző, ugy megvizzgálhatják jövedelmi forrásait és ujabb adóval, illetve magasabb járulékokkal sujthatják.

Mindenki meg van arról győződve, hogy a gazdasági válság nak ez a kisérő jelensége ugy el fog tünni, mint amilyen hirtelen ránk szakadt. Nem sajnáljuk azokat, akik a nagy nyomor közepette valami kis kényelemről kénytelenek lemondani, de tisztában kell lennünk azzal is, hogy az ilyen leépités csak fokozza az általános nyomort. A soffőrök most télviz idején kerültek ki az uccára, igazán nem tudják, hogy mit hoz számukra a jövő.

PAIZS ÖDÖN

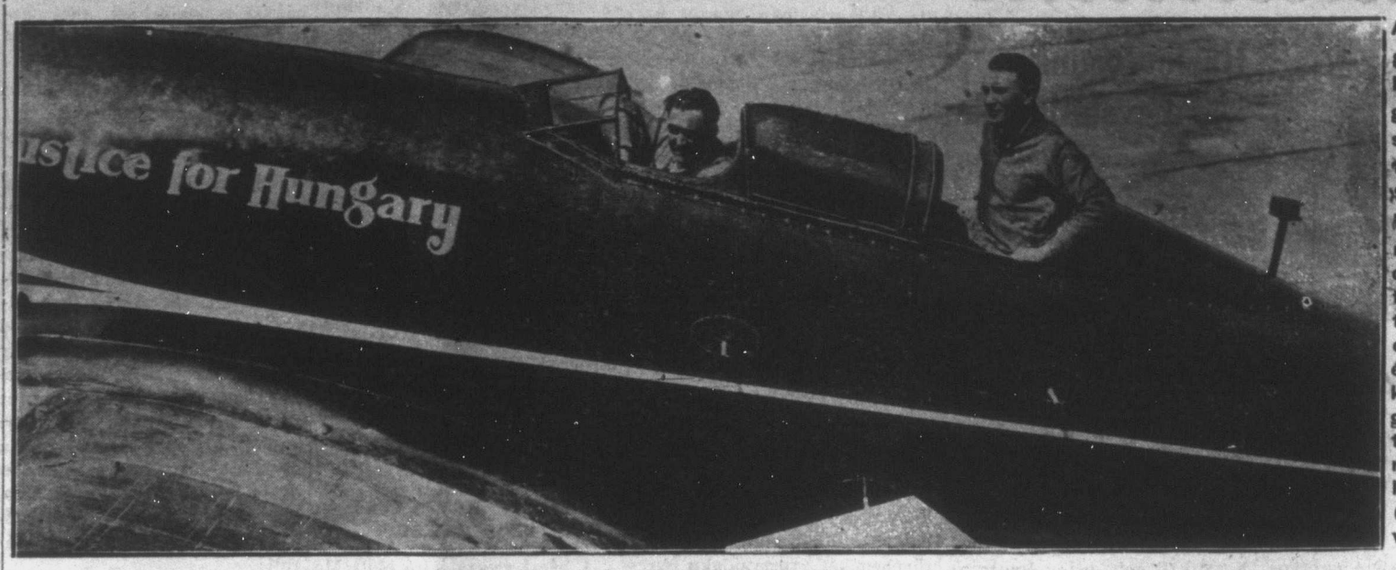

A "Justice for Hungary" nevü Lockheed-Sirius repülőgépet — mint értesülünk — az Óhaza társadalma átvette Szalay Emil flinti husiparostól, aki nagyszerü önfeláldozással egész életének keresetét tette kockára az óceánrepülés sikere érdekében. Képünkön Endresz és Magyar pilótákat mutatjuk be, mielőtt nekivágtak az Atlanti Óceánnak. (A "Toledó" szivességéből.)

Pillanatfelvételek Ruszinszkóból

Hiába mulnak az évek, hiába rajzolták fel olyan régóta Csonkamagyarország határait, mégis minden magyarember szivszorongva érkezik az uj határokhoz, amelyen tul most már uj ország, uj birodalom kezdődik holott annak minden rögéhez, minden magyar ember haláláig ragaszkodni fog. A megszállott területre utazni mindig izgalmat jelent, az ember ideges tekintettel kutatja, mi maradt meg a régi világból és mi változott meg?

Egy magyar politikus meghivására utaztunk Felsőmagyarország egyik kis városkájába, amely most Ruszinszkóhoz tartozik. Még a békeszerződés is előirja, hogy itt népszavazást kell tartani, a csehek azonban uralmuk alá hajtották az egész vidéket és mindmáig népszavazásra nem került a sor.

A vasuton mindenki magyarul beszél. A finánc megpróbált csehül társalogni, amikor az nem sikerült, azonnal magyarra forditja a szót, noha két-három esztendővel ezelőtt semmi körülmények között sem volt hajlandó magyarul beszélni, legfeljebb a német szót hivta volna segitségül. A legtöbb alkalmazott az anyaország belsejéből való, tehát azelőtt nem tudott magyarul, a kényszerüség rávitte őket arra, hogy a magyar nyelvet megtanulják.

Magában a városban alig van valami változás. Legfeljebb a cégtáblák tünnek szembe. Nagyobb betük csehül hirdetik a cégeket, de majdnem mindenki az alatta lévő kisbetüket olvassa, amely magyarul szól az érdeklődőhöz. A kirakatok felirása a legjellemzőbb. Bent a kirakatban csak magyarul kinálják a portékát. A hivatalokban természetesen idegen nyelv járja, de nincsen olyan hatósági személy, aki legalább néhány szót ne beszélne magyarul. Tolmács mindig akad bőven, olyan képe van az egésznek, mintha valaki szándékosan zavart akarna kelteni, de munkája med dövé válna.

A kis városkának van magyar szenátora és képviselője. Mindkettő szivesen kereste volna fel azt az országosnevü politikust, akivel együtt voltunk. Az egyik a sötétség leple alatt bátorságot vett magának és meglátogatta a ritka vendéget. Előzően elküldötte egyik bizalmi emberét és megkérdezte, hogy szivesen látják-e, mert nemcsak neki lehet kellemetlenség, hanem a magyar vendégeknek is. Együtt vacsoráztunk és késő éjszakáig beszélgettünk. Sok szomoru téma került szőnyegre de természetesen nem volt szó semmiféle ősz szeesküvésről, vagy idegen állam elleni szervezkedésről, de a csehek idegesek, nem szabad nyilvánosan tüntetni azzal, hogy a megszállott terület magyarságának képviselője és a csonkaország egyik politikusa elbeszélget egymással. A másik uj állami politikus, még elővigyázatosabb volt. Csak a templomban jelent meg, s a vasárnapi misét használta fel arra, hogy kezetszorithasson azzal az emberrel, akit becsül és tisztel.

Sokat sétálgattam az uccákon és figyeltem az emberek beszédét. Az öregek majdnem mind magyarul beszélnek, a fiataloknak nagyrésze szintén. Az uj bevándorlók, az uralkodót, messziről meg lehet ismerni. Hangosak, pattog a hangjuk mintha mindig parancsolnának. A gyerekek idegen nyelven felelnek neki, de a gyermek ösztönét nem lehet félrevezetni. Sohasem történt meg, hogy másképpen, mint magyarul szólltottak volna. Az iskola már idegen, de a gyerek mégis csak azt a nyelvet beszéli, amely anyjának, apjának kedvès.

A gazdasági válság éppen ugy pusztit, mint Csonkamagyarországon. A gazdaember itt sem tud megélni. Egyetlen jövedelmező üzletág a dohánytermelés. Csehszlovákia dohánytermelése négyszázszorosra ugrott fel és még ma is a belső fogyasztásnak csak 40%-át tudja ellátni. A magyarok rávetették magukat a dohánytermelésre, dohánytermelő szövetkezeteket alakitottak, sikerült nagyon jó szerződéseket kötni az állammal. Gabonával foglalkozni itt szintén nem nagyon érdemes, itt se birják a tengerentuli buza konkurrenciáját.

A magyarok már hozzászoktak ahoz, hogy a hatóságoktól semmiféle előzékenységben nem részesülhetnek. Nagy baj ez, mert a bürokrácia sehol sem terjeszkedik annyira, mint éppen itt, Romániában nagy a korrupció, Csehszlovákiában pedig nem lehet elviselni a bürokrácia hatalmas költségeit. Az adókat elsősorban a magyarok fizetik, hiába szólalnak fel az igazságtalanságok ellen, panaszaik süket fülekre találnak.

Igy élnek a megszállott területek magyarjai. Jelenjük szomoru és mindig előre néznek. Árvának érzik magukat. Csak a rokonok keresik fel egymást, a régi baráti kapcsolatok meglazultak, mert a kellemetlenséget mindenki kerülni akarja attol tartanak, hogy a gyakori összejövetelt azonnal politikai természetü tárgyalásnak fogják minősiteni. Belenyugodnak abba, hogy nehéz megpróbáltatást mért rájuk a sors és ennek megfelelően viselkednek

Szomoruak "Ruszinszkó" magyarjai, nehezen tudnak mosolyogni, csak a földet szeretik amely most is olyan fekete, mint azelőtt volt most is bőven adja az áldást, legfeljebb az a baj, hogy a termékek értéke hozzávetőlegesen sem olyan magas mint azelőtt volt.

Minden igényükről lemondanak, egyetlen vigaszuk a rádió. Ha végigmegy az ember az uccán, a budapesti müsort hallja minden ablakból. Nem is gondolnak arra hogy másutt is van rádióállomás. A rádió kapcsolja össze őket Magyarországgal, Budapesttel. Akkor boldogok, amikor megszólal az ismerős hang: "Halló itt Rádió Budapest ..."

—zs —n.

Hétről-hétre

A kedvező idő az egész vonalon megjavitotta a terméseredményeket. A legtöbb megyében közepes a buzahozam a Dunántul egyes vármegyéiben gyenge Zemplén, Borsód és Szatmár vármegyékben pedig rossz. Ugy gondolják, hogy közel 18 millió métermázsa lesz a buzatermés. A rozstermelés eredménye sem kielégitő, 5.3 millió métermázsára számitanak. Az árpa szépszemü, de könnyü, valamivel több lesz mint 4 millió métermázsa. A zabtermelés 1.6 millió métermázsa több mint egymillió métermázsával esett a tavalyihoz viszonyitva buzatermésünk.

Örvendetes javulás van a tengeriben. Közel 15 millió métermázsa tengeri-termésre van kilátás. Némileg javult a burgonya is 14½ millió mázsa lesz A cukorrépa szedését már sokhelyen megkezdték, a répa fejlődésére az esőzések nagyon jó hatással voltak, 9.7 millió métermázsa termésre van kilátás. A takarmányrépa az utóbbi esőzésekre sokat javult. Az őszi repce jól fejlődik. A kerti vetemények betakaritása közepes eredménnyel megtörtént. A dohánytermés közepes. A szőlőkben a hüvös, esős és ködös idő nagymérvü rothadást idézett elő, a szüret legtöbb helyen már megkezdődött, Tokajhegyalján várnak a szedéssel.

A politikai életben még mindig nagy a feszültség, valamenynyi párt gazdasági programot dolgoz ki, a kormány mindent megtesz, hogy a gazdasági élet zavarait eltüntesse. Mindinkább többet és többet beszélnek arról, hogy novemberben összehivják a képviselőházat. Károlyi miniszterelnök állitólag még attól sem zárkózik el, hogy az általános választójog alapján elrendelje a választásokat. Az uj választást megyénként tartanák, mindenütt lajstromos lenne, az egyéni választásokat meg akarják szüntetni.

Előkelő vendége volt Magyarországnak, Elynor Glyn irónő. Hosszabb időt töltött Magyarországon. Legujabb regénye magyar tárgyu lesz. A magyar asszonyok tiszteletére nagyarányu fogadtatást rendeztek. Az irónő egyik oldalán a miniszterelnök neje, Károlyi Gyuláné, a másik oldalán Bethlen István né, a kiváló irónő ült.

A rendőrség titokzatos gyilkosság ügyében nyomoz. Németh Józsefné Angyalföld jósnője volt és az egyik napon holtan találták lakásában. Eleinte azt hitték, hogy öngyilkosság történt, később azonban kiderült, hogy meggyilkolták. A gyilkos utáni hajsza csak későn indulhatott meg és ez veszélyezteti a sikert.

MILYEN A KOPONYAFURÓ ÉS AZ USZÓ CIPŐ?

Az utóbbi hetekben egyebek között a következő érdekes találmányokra kértek szabadalmat magyar feltalálók: Benedek László dr. egy koponyafuró-müszert talált fel amely pontosan merőleges irányban halad furás közben. Ez mütétnél vagy boncolásnál rendkivül fontos, az elsőnél azért, mert ilymódon egészen bizonyos, hogy a beteg testrészhez vezet a koponyába furott lyuk, ami az eddigi müszereknél bizonytalan volt; a boncolásnál pedig azért fontos, hogy merőleges irányban történjék a furás, mert másként nem állapitható meg a koponya fal vastagsága.

Kvassay István találmánya egy uszó cipő, amelynek talpára szárnyak vannak erősitve. A szárnyak a láb lökései következtében záródnak és nyilnak és igy az uszást megkönnyiti.

CSALÁDI KIRÁNDULÁS

— Na gyerekek ma vasárnap van, kimegyünk a parkba. Mit szeretnétek jobban: cukrot enni, vagy felülni a körhintára.

Pistike: Én cukrot szeretnék enni a körhintán.

GYŐZÖTT A MAGYAR PÁRT POZSONYBAN S UNGVÁROTT

Prágából jelentik: A cseh községi választások részletes eredményeit nagyon lassan teszik közzé, ugyhogy a pártok arányáról még mindig nem alakult ki pontos kép. Nagy feltünést keltett, hogy a felvidéki községi választásokon a magyar pártok sikerrel szerepeltek. Pozsonyban a keresztényszocialista párt a magyar nemzeti párttal együtt 9 mandátumot kapott és a legerősebb párt maradt, bár a legutóbbi választás óta a cseh lakosság száma erősen növekedett. Ungvárott a szövetkezett magyar ellenzéki pártok szintén a legerősebb polgári párt maradtak, 9 mandátummal.

REMINGTON

HORDOZHATÓ IRÓGÉP
Kapható tiz különböző szinben. Modern kivánságnak teljesen megfelel.
REMINGTON Typewriters Ltd.
220 Bannatyne Ave. Winnipeg.
Kötelezettség nélkül kérek részletes felvilágositást a Remington Portable irógépről és a havi fizetés feltételeiről.
Név .....
Lakás .....

BETEG ÖN?
VAGY ÉREZ VALAMI RENDELLENESSÉGET SZERVEZETÉBEN?
Ha igen — irjon vagy jöjjön el személyesen Keletkanada egyetlen Magyar Gyógyszertárába, ahol magyarul beszélnek és óhazában képzett GYÓGYSZERÉSZ díjtalanul ad tanácsot és csinálja meg orvosságát
I. ROTHBART
gyógyszerész és vegyész
594. Dundas St. West. TORONTO, ONT.
POSTAI RENDELÉSEKET AZONNAL KIKÜLDÜNK

KARÁCSONY
AZ ÓHAZÁBAN
Indulás New Yorkból tapasztalt vezetők felügyelete mellett a következő hajókkal
ST. LOUIS - - - december 9.
DEUTSCHLAND - - - december 10.
Az Óhazában élő rokonok és barátok szeretettel várják a karácsonyi ünnepekre hazalátogató kanadai magyarokat. Az utasok gyors továbbitása Hamburgból Magyarországba.
MERSEKELT ÁRU KÖRUTAZÁSI (ROUND TRIP) HAJOJEGYEK.
Forduljon felvilágositásért bármely ügynökünkhöz, vagy
HAMBURG-AMERICAN LINE
39 BROADWAY - - NEW YORK

PYRAMID házi daráló
NÉLKÜLÖZHETETLEN MINDEN HÁZBAN
Könnyen szabályozható bármely nagyságu darálásra.
Darálhat vele: mákot, kávét, borsót, sót cukrot, babot száraz kenyeret.
Könnyen kezelhető, és tisztitható. — Egy gyermek is kezelheti.
Előállitva a legjobb anyagból.
KÜLÖN FA DOBOZBA CSOMAGOLVA ARA $2.85.
Kapható:
az EATON Co bármely üzletében, bármely városban.
Wellandon: McMaster Hardware Store-ban East Main St.
Vagy direkt a gyártól: PYRAMID MACHINE Co. WELLAND, ONT.

NEW YORKBÓL EURÓPÁBA
5 NAP A TENGEREN CHERBOURGON AT
6 NAP BREMAN AT
a világ két leggyorsabb hajóján:
BREMEN ÉS EUROPA
HÉT NAPON BELÜL MAGYAROSZÁGBA ÉR
Vagy utazzék a népszerü
COLUMBUS
expresshajón. — Ugyancsak rendes heti járatok a hires Lloyd kabin-hajókkal
Irjon magyarul a következő cimekre:
NORTH GERMAN LLOYD
654 Main Street WINNIPEG, MAN.
209 Avenue Bldg. SASKATOON, Sask.
NORTH GERMAN LLOYD